.....

Aspecte istoriografice cu privire la formarea și evoluția RASSM

Valentin BURLACU,
Institutul de Istorie al Universității de Stat din Moldova

Sub aspect istoriografic, opiniile cu privire la formarea RASSM în cadrul RSS Ucrainene la 12 octombrie 1924, sunt foarte divergente. Semnificația și relevanța RASSM pentru istoria națională sunt, în schimb, incontestabile. Regimul totalitar comunist, începând cu anul 1924, când era creată RASS Moldovenească, a urmărit să toarne după tiparele sovietice o ,,națiune moldovenească" teritorială, cu propriul său aparat de stat și elite conducătoare. Acest fapt a fost rezultatul unei interacțiuni între obiectivele politicii externe sovietice, anumite forme de identitate indigenă existentă în raioanele din stânga Nistrului, precum și anumite aspirații ale elitelor politice și culturale locale, generate de sistemul sovietic. În ansamblu, evoluțiile politico-sociale, culturale, economice și militar-strategice ale republicii autonome moldovenești din stânga Nistrului au reprezentat un obiect constant de studiu și dezbateri pentru istoriografie, încă din momentul înființării acesteia. Bibliografia problemei distinge între o paradigmă românească și una îngust moldovenistă, aflate de-a lungul timpului într-un raport de maximă tensiune. Dacă prima integrează, în mod firesc, moldovenii de la est de Prut și Nistru unui trunchi comun al tuturor românilor, cea de-a doua, tinde să dea o expresie distorsionată originii și profilului lor etnolingvistic, să-i decupeze și să-i singularizeze din peisajul general românesc. Astfel, formarea acestei republicii ca fapt istoric și ca o problemă a fost analizată, comentată și apreciată din diverse aspecte, pornind de la variatele viziuni, interese și poziții ale celor implicați în acest proces.